

Yttrande över Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdraget Prövning av miljöfarliga verksamheter och krav på bland annat upprättande av miljökonsekvensbeskrivnings, M2015/02675/R

Miljö- och energidepartementet har skickat remissen till Göteborgs Stad för yttrande senast den 1 februari 2016. Stadsledningskontoret har skickat remissen vidare till miljö- och klimatnämnden som fått i uppdrag att svara direkt till Miljö- och energidepartementet.

Miljöförvaltningen har tagit del av synpunkter från Kretslopp- och vattenförvaltningen samt Gryaab och inarbetat dessa i detta yttrande. Deras synpunkterna har framför allt rört avsnitt 5.18, 6.5.15, 6.5.16 och 6.5.19

Miljöförvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen anser allmänt att de förslag till ändringar som föreslås är positiva. De ger en ökad tydlighet vad det är som gäller och vi bedömer att de klassningar som ska göras av verksamheter kommer att underlättas. Vi ser ett allmänt behov av bra vägledningmaterial över hur de olika punkterna ska tolkas. Detta gäller framför allt för 29 kap. om avfallshantering.

Vi lämnar mer specifika synpunkter nedan utifrån kapitelindelningen i remissen.

4 Revidering av IUF och MPF med anledning av IED

4.2.2 Begreppet industriutsläppsverksamhet och dess definition

Miljöförvaltningen delar naturvårdsverkets bedömning att begreppet IED är inarbetat och att det är den förkortningen som bör användas i författningstexten.

Vi delar även förslaget till definition av IED-verksamhet.

4.2.3 Huvudsaklig industriutsläppsverksamhet

Förvaltningen anser att det är bra att naturvårdsverket har rangordnat de kriterier som ska gälla för att fastställa en verksamhets huvudverksamhet. Det bör bli enklare och tydligare att avgöra samt mer likvärdiga bedömningar i landet. Vi delar naturvårdsverkets förslag.

4.2.4 Klassificering av industriutsläppsverksamhet

Miljöförvaltningen fattar redan idag klassningsbeslut, inklusive huvud- och sidoverksamhet, för alla tillståndspliktiga verksamheter vi har tillsynen över. Vi utgår idag till stor del från vad som anges i beslutet om tillstånd för verksamheten.

Naturvårdsverket föreslår att klassningsbeslutet ska utgå från vad verksamhetsutövaren uppger i miljörapporten. De har ett resonemang om att det kunde ske i samband med tillståndsprövningen men kommer fram till att det bör vara en viss flexibilitet och att det därför ska vara tillsynsmyndigheten som fattar beslutet om klassning. De anser vidare att klassningen kan skilja sig åt utifrån industriutsläppsförordningen (IUF) och förordningen om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken.

Det är olyckligt om det blir olika klassningar för en verksamhet beroende på om det är beslut för att fastställa dess avgift eller hur de ska förhålla sig till kraven i IUF. Vi anser att klassningen i första hand bör utgå från tillståndsbeslutet och i andra hand vad som framgår av miljörapporten. Om den enbart ska utgå från vad som anges i miljörapporten kommer klassningen av en ny verksamhet att ske en lång tid efter att tillståndet getts. Utifrån hur paragrafen nu är formulerad kan det ge en otydlighet av vad som gäller.

Vi föreslår att paragrafen istället formuleras som att tillsynsmyndigheten ska fatta ett beslut om klassning med utgångspunkt i den verksamhet och produktion som verksamhetsutövaren har beviljats tillstånd för enligt miljöbalken.

Eftersom fastställandet av vad som är huvudverksamhet utgår från tillståndsgiven verksamhet och inte den faktiska förbrukningen, utsläppen eller dylikt bör ett klassningsbeslut kunna gälla över en längre tid.

4.2.6.4 Markering av bestämmelser i MPF som omfattas av IUF

Miljöförvaltningen anser att det är bra att det tydliggörs i MPF vad som är en IED-verksamhet utifrån naturvårdsverkets förslag.

5 Ändringar i 2-28 kap. miljöprovningsförordningen

5.2 2 kap. MPF Jordbruk

Vi delar naturvårdsverkets förslag

5.3 4 kap. MPF Utvinning, brytning och bearbetning av torv, olja, gas, kol, malm, mineral, berg, naturgrus och annat

Vi delar naturvårdsverkets förslag

5.4 5 kap. MPF Livsmedel och foder

I den föreslagna nya 20 § finns en kommentar ”Vid produktion över dessa mängder gäller tillståndsplikt enligt 12 §.” Vi anser att en liknande kommentar även bör finnas med på 11, 22, 24, 26 och 27 §§ som talar om vad som gäller vid produktion över de beskrivna volymerna.

Förslaget innebär betydande förändringar i vilka anläggningar som är tillstånds- eller anmälningsspliktiga. De verksamheter som inte längre kommer att vara tillstånds- eller anmälningsspliktiga med stöd av miljöbalken kommer fortfarande att lyda under den kommunala miljönämndens tillsyn eftersom de även omfattas av livsmedelslagstiftningen. Med anledning av detta anser naturvårdsverket att i de fall livsmedelsinspektören vid tillsyn noterar allvarliga risker för människors hälsa eller miljön så kan nämnden förelägga företaget att söka tillstånd med stöd av miljöbalken. I praktiken bedömer vi inte att detta kommer att fungera. I större kommuner är det vanligt att de inspektörer som genomför

tillsynen på livsmedelsverksamheterna är nischade på livsmedelslagen och har liten eller ingen kunskap om de krav som ställs i miljöbalken. Verksamheter som av sin natur innebär en stor risk för påverkan ur ett miljöbalkshänseende ska redan från början vara klassade som en sådan och genomgå återkommande tillsyn även på detta område.

Mot bakgrund av detta föreslår vi en justering av den nedre gränsen för anmälningssplikt i 6 § verksamhetskod 15.50. Gränsen för anmälningssplikt bör enligt vår mening istället ligga mellan 50 ton och 2 000 ton per kalenderår. I vår kommun har vi en större mängd fiskverksamheter som faller inom den aktuella punkten. Dessa har tidigare varit anmälningsspliktiga enligt 8 § verksamhetskod 15.70. Enligt den föreslagna förändringen kommer samtliga verksamheter såväl som på ett fåtal att bli ej anmälningsspliktiga. Verksamheterna kräver enligt vår mening tät tillsyn med anledning av problematik kring avfallshantering och lukt. Med vårt förslag kommer fortfarande en hel del verksamheter att gå under gränsen för anmälningssplikt men det är enligt vår mening rimligare nivå än den som ursprungsförslaget anger. Med en justering till 50 ton och omskrivning av punkten enligt förslaget så att det omfattar samtliga animaliska råvaror så kommer även verksamheter med annan animalisk råvara (ex charkuterier) att omfattas. Detta ser vi som positivt då tidigare klassning med en gräns om 400 ton varit allt för hög.

I övrigt delar vi naturvårdsverkets förslag.

5.5 6 kap. MPF Textilvaror

Vi delar naturvårdsverkets förslag

5.6 7 kap. MPF Päls, skinn och läder

Vi delar naturvårdsverkets förslag

5.7 8 kap. MPF Trävaror

I 7 § har det införts en övre gräns för tillverkning av fanér eller plywood. Det framgår inte vad som gäller för tillverkning över 150.000 kubikmeter per år.

I övrigt delar vi naturvårdsverkets förslag.

5.8 9 kap. MPF Massa, papper och pappersvaror

Vi delar naturvårdsverkets förslag

5.9 10 kap. MPF Fotografisk och grafisk produktion

Vi delar naturvårdsverkets förslag

5.10 11 kap. MPF Stenkolsprodukter, raffinerade petroleumprodukter och kärnbränsle

Vi delar naturvårdsverkets förslag

5.11 12 kap. MPF Kemiska produkter

Vi delar naturvårdsverkets förslag

5.12 14 kap. MPF Icke-metalliska mineraliska produkter

Vi delar naturvårdsverkets förslag

5.13 15 kap. MPF Stål och metall

Vi delar naturvårdsverkets förslag

5.14 16 kap. MPF Metall- och plastytbehandling, avfettning och färgborttagning

Vi delar naturvårdsverkets förslag

5.15 17 kap. MPF Elektriska artiklar

Vi delar naturvårdsverkets förslag

5.16 19 kap. MPF Förbrukning av organiska lösningsmedel

Vi delar naturvårdsverkets förslag

5.17 21 kap. MPF Gas- och vätskeformiga bränslen, el, värme och kyla

Vi delar naturvårdsverkets förslag

5.18 28 kap. MPF Rening av avloppsvatten

I dagens 1 § står att tillståndsplikt gäller för ”avloppsreningsanläggning med en anslutning av” och i 2 § står att anmälningsplikt gäller för ”avloppsreningsanläggning som är dimensionerad för”. Vi anser att detta är ologiskt och att det ska ändras i 1 § till dimensionerad för. Vad en avloppsreningsanläggning är dimensionerad för håller längre över tid. Vad som är anslutet kan variera från år till år vilket gör det svårhanterligt. Det blir otydligt vad som gäller när exempelvis 1900 personekvivalenter är anslutna till en avloppsreningsanläggning. Vid prövningen måste det också vara dimensioneringen som provas eftersom man då sannolikt inte vet hur många som är anslutna.

Vi förutsätter att de kommunala avloppsreningsverken, såsom tidigare, inte ska omfattas av kraven enligt IED. Detta är otydligt formulerat i undantaget i den föreslagna 2 §. I den nya 2 § införs ett undantag att tillståndsplikt inte gäller ”om verksamheten huvudsakligen tar emot avloppsvatten från hushåll”. Vi har uppfattat att den nuvarande 3 § omfattar industriavloppsreningsanläggningar och att det även ska gälla framöver. Vi har även förstått att det är dessa anläggningar som avses i IED-direktivet. Förvaltningen anser att undantaget i den nuvarande 3 § är tydligt och ska stå kvar, alltså ingen ändring av undantaget.

I övrigt delar vi naturvårdsverkets förslag.

6 Avfallshantering 29 kap. MPF**6.2.1 Genomförande av IED**

Vi delar naturvårdsverkets förslag

6.2.2 Indelningen av 29 kap. MPF

Vi delar naturvårdsverkets förslag

6.2.3 Undantag i bestämmelserna

Vi delar naturvårdsverkets förslag

6.3.2 Svenskt genomförande av avfallsdirektivet

Vi delar naturvårdsverkets förslag

6.4.1 Mängdgränser

Vi delar naturvårdsverkets förslag men vill poängtera att det ska vara tydligt att det är den tillståndsgivna mängden som ska avses.

6.4.2 Övre och undre tröskelvärden

Vi delar naturvårdsverkets förslag

6.4.3 Begreppet anläggning

Vi delar naturvårdsverkets förslag

6.4.4 Begreppet yrkesmässig

Vi anser att en definition behövs av begreppet yrkesmässig. Vår bedömning är att det finns verksamhetsutövare som anser att de inte bedriver något yrkesmässigt för att kringgå kraven.

I övrigt delar vi naturvårdsverkets förslag.

6.4.5 Begreppet icke-farligt avfall

Vi delar naturvårdsverkets förslag

6.4.7 Begreppet mellanlagring

Vi bedömer att undantaget "lagring som sker tillfälligtvis/kortare tid i samband med omlastning" är ottydligt och kan tolkas mycket olika. Det bästa hade varit att tidssätta undantaget men vi inser att det i praktiken kan bli svårhanterligt. Det krävs istället en bra vägledning om hur det ska tolkas.

I övrigt delar vi naturvårdsverkets förslag

6.4.8 Lagring i avvaktan på behandling

Vi delar naturvårdsverkets förslag

6.5 Analys och förslag 29 kap MPF

Generellt följer de förslag till ändringar i detta avsnitt det som naturvårdsverket utvecklat i avsnittet innan. Våra synpunkter framgår där. Där det inte bara är ändringar till följd av förslagen i avsnitt 6.4 lämnar vi synpunkter nedan. Vi ser dessutom att det är viktigt att naturvårdsverket tar fram bra vägledning för detta område. Följande delar ser vi ett behov att de ingår och tydliggörs i vägledning:

- Hur kraven i artikel 23 i avfallsdirektivet ska tillämpas på verksamheter med tillstånd som inte uppfyller kraven
- Tolkning av begreppet yrkesmässig
- Tolkning av begreppet byggnads- eller anläggningsmaterial
- Tolkning av om en risk är ringa eller mer än ringa
- Tolkning av begreppet icke-farliga sediment

6.5.2 Mellanlagring

Naturvårdsverket skriver i konsekvenserna att bildemonterare inte ska omfattas av den föreslagna 53 § utan i stället lagring som en del av insamlingen. Som farligt avfall betraktas uttjänta motordrivna fordon som inte sanerats. Förvaltningen har inget emot detta men vill uppmärksamma att även sanerade fordon kan vara ett problem. Detta på grund av att de inte är helt sanerade. I tillsynen kan vi upptäcka att marken där sanerade fordon är uppställda är förorenad av till exempel olja. Vi anser att även lagring av sanerade fordon bör regleras på något sätt.

I övrigt delar vi naturvårdsverkets förslag.

6.5.5 Förbehandling

Vi delar naturvårdsverkets förslag

6.5.7 Uttjänta motordrivna fordon

Vi har uppmärksammat att det finns de som samlar upp fordon för vidareförsäljning. I många fall är dessa fordon i så dåligt skick att de inte går att köra. Vi anser att de då är uttjänta men det anser inte verksamhetsutövaren. Dessutom avser de inte alltid att demontera bilen utan bara sälja den vidare. Förvaltningen anser att begreppet uttjänt ska definieras och att någon form av reglering bör införas även för denna hantering i miljöprövningsförförordningen. Vi tolkar det som att denna hantering skulle kunna omfattas av de föreslagna 47 och 48 §§, alternativt 51, 52 och 53 §§. För de senare paragraferna beror det på hur bortskaffande och insamling definieras. Det måste åtminstone tydliggöras i en vägledning hur detta ska hanteras.

I övrigt delar vi naturvårdsverkets förslag

6.5.8 Användning för anläggningsändamål

Om man läser de föreslagna paragraferna bokstavstroget gäller de för avfall som både ska vara inert och icke-farligt. Det är otydligt om det är detta naturvårdsverket avser. Eventuellt ska det stå inert och/eller icke-farligt.

I övrigt delar vi naturvårdsverkets förslag

6.5.9 Biologisk behandling

Vi delar naturvårdsverkets förslag

6.5.12 Uppläggning

Vi delar naturvårdsverkets förslag

6.5.13 Deponering

Vi delar naturvårdsverkets förslag

6.5.14 Uppgrävda massor

Vi delar naturvårdsverkets förslag

6.5.15 Uppgrävda förorenade massor

De föreslagna nya 39 och 40 §§ behandlar båda uppgrävda massor som är farligt avfall. Vi anser att det ska stå samma benämning i båda paragraferna och då förslagsvis som i 39 §, ”att återvinna eller bortskaffa farligt avfall som består av uppgrävda massor”. Om naturvårdsverket anser att ”förorenade massor” inte måste innebära att det är farligt avfall måste det definieras.

I Göteborg har vi inte använt oss av 44 §. De verksamheter som varit aktuella har istället hanterats utifrån 10 kap 11-13 §§ i miljöbalken. Vi vill utifrån detta att naturvårdsverket undersöker om det blir dubbelreglering och att ev 44 § helst skulle kunna tas bort. Om den inte ska tas bort måste det till en vägledning om hur man ska tolka denna paragraf jämfört med 10 kap miljöbalken.

I övrigt delar vi naturvårdsverkets förslag.

6.5.16 Avvattning av avfall

Inom göteborg råder det delad uppfattning om behovet av anmälningsplikt för avvattning av sediment från exempelvis dagvattendammar när vattnet återförs till den damm det kommer

ifrån. Från verksamhetsutövarens sida anses miljöpåverkan vara begränsad så att det inte motiverar en prövning. Tillsynsmyndigheten anser däremot att det kan vara motiverat att kunna meddela försiktighetsmått för hanteringen med tanke på att det kan vara betydande föroreningshalter i både sedimenten och det avskiljda vattnet. Ett alternativ är att undanta de verksamheter som kräver tillstånd enligt 11 kap miljöbalken eller 13 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Avvattningen kan då hanteras inom ramen för de prövningarna.

I övrigt delar vi naturvårdsverkets förslag

6.5.17 Behandling av farligt avfall som uppkommit i den verksamhet där anläggningen finns

Vi delar naturvårdsverkets förslag

6.5.18 Destruktion av halogenerade klorfluorkarboner eller halon

Vi delar naturvårdsverkets förslag

6.5.19 Återvinning eller bortskaffande av icke-farligt avfall

I den föreslagna 22 § har det undantag som finns i nuvarande 50 § tagits bort. Detta innebär att paragrafen även ska omfatta de kommunala avloppsreningsverken. Vi anser att det är ologiskt att dessa verk ska bli IED-anläggningar på grund av en mycket begränsad del av sin verksamhet.

I avsnitt 5.5.9 skriver naturvårdsverket att rötning av avloppsslam bör ses som en integrerad process i reningen av avloppsvatten, om de inte tar emot externt slam. Vi bedömer att det naturvårdsverket avser är industriavloppsreningsanläggningar och inte de kommunala reningsverken. Det slam som reningsverken tar emot från exempelvis enskilda avlopp skiljer sig inte nämnvärt från det slam som uppstår på reningsverket. Vi anser att det undantag som finns i nuvarande 50 § även ska finnas i den föreslagna 22 §.

I övrigt delar vi naturvårdsverkets förslag

7 Avskiljning och geologisk lagring av koldioxid

Miljöförvaltningen avstår att lämna synpunkter på detta avsnitt

8 Djupborrning

Miljöförvaltningen avstår att lämna synpunkter på detta avsnitt

9 Mindre kylanläggningar

Vi delar naturvårdsverkets förslag

10 CLP-förordningen och miljöprövningsförordningen

Vi delar naturvårdsverkets förslag

Vi vill uppmärksamma er på att det står fel om vilka bestämmelser som ska gälla till den 1 juni 2018. I texten i avsnitt 10.3.1 står det 19 kap. 3 § 3a. Det ska vara 19 kap. 3 § 1a. I paragrafen saknas a och b i punkt 1.

11 Berg- och naturgrustäcker

I naturvårdsverkets uppdrag ingick att analysera frågan om när en täkt är att anses som avslutad. Vi ser inte att detta är gjort annat än att naturvårdsverket föreslår en högre nivå på yta för undantag på krav på efterbehandling.

I övrigt delar vi naturvårdsverkets förslag.

12 Informationsplikt

Vi delar naturvårdsverkets slutsats att inte införa en informationsplikt för miljöfarliga U-verksamheter i dagsläget. Vi anser dock att det är mycket viktigt att arbetet med att utveckla alternativa metoder för att inhämta information om och informera nya U-verksamheter prioriteras. Samverkan mellan myndigheter för att verksamhetsutövaren får rätt information redan när bolaget registrerar sig ser vi som en nyckelfaktor.

13 Avgifter för prövning och tillsyn

Miljöförvaltningen avstår att lämna synpunkter på detta avsnitt

För Göteborgs Stad genom miljö- och klimatnämnden

Anna Ledin
Direktör

Detta ärende har handlagts av
Thomas Hammarlund
Utvecklingsledare
E-post: thomas.hammarlund@miljo.goteborg.se
Telefon: 031-36 838 74

Beslutet är fattat på delegation

Detta beslut är fattat av miljöförvaltningen på delegation av miljö- och klimatnämnden. Det betyder att politikerna i nämnden har gett tjänstemännen på förvaltningen i uppdrag att besluta.

